

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/115/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816204731
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8816204731.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcov: 1) J. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX 2) S. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX 3) K. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, všetci právne zastúpení spoločnosťou Advokátska kancelária ROSOVÁ HUSOVSKÁ, s.r.o., so sídlom Weberova 2, 080 01 Prešov, IČO: 51 290 901 proti žalovanému: N. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, t. č. A.-A. C., zastúpený JUDr. Mikulášom Drobňákom, advokátom, AK Sídlisko I. 997, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 47 255 528, o uloženie zákazu vstupu do nehnuteľnosti, vypratanie a uloženie zákazu približovania, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/175/2016-70 zo dňa 26.07.2017 a dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/175/2016-133 zo dňa 29.05.2019 takto

rozhodol:

Odmieťa odvolanie žalobkyne v 1. rade voči výroku rozsudku č.k. 11C/175/2016-70 z 26.07.2017, ktorým bol žalovaný vo vzťahu k nej vylúčený z užívania nehnuteľnosti, ako aj voči tým výrokom tohto rozsudku, ktorými bola žaloba v časti vylúčenia žalovaného z užívania nehnuteľnosti a ich vypratania vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade a žalobcovi v 3. rade zamietnutá a v časti zamietavého výroku o uložení zákazu žalovanému približovať sa k žalobcom v 2. a 3. rade, ako aj časti alternatívneho petitu vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade a žalobcovi v 3. rade.

Odmieťa odvolanie žalobkyne v 1. rade voči dopĺňaciemu rozsudku č.k. 11C/175/2016-133 z 29.05.2019.

Odmieťa odvolanie žalobkyne v 2. rade a žalobcu v 3. rade voči výroku rozsudku č.k. 11C/175/2016-70 z 26.07.2017, ktorým bol žalovaný vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade vylúčený z užívania nehnuteľnosti a v časti zamietavého výroku o uložení zákazu žalovanému približovať sa k žalobkyni v 1. rade, o vypratanie nehnuteľnosti a v časti alternatívneho petitu vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade.

Odmieťa odvolanie žalobkyne v 2. rade a žalobcu v 3. rade voči výroku I. dopĺňacieho rozsudku č.k. 11C/175/2016-133 z 29.05.2019.

Potvrdzuje, okrem výrokov o nárokoch žalovaného na náhradu trov, rozsudok č.k. 11C/175/2016-70 z 26.07.2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 11C/175/2016-133 z 29.05.2019 vo zvyšku.

Mení rozsudok, v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výrokoch o nárokoch na náhradu trov konania tak, že žalovanému nepriznáva voči žiadnemu zo žalobcov nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„Žalovaný vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade je vylúčený z užívania nasledovných nehnuteľností: stavba - rodinný dom, súpisné číslo XXX, nachádzajúce sa na parc. reg. „C“ č. XXX, zapísaná na LV č. XXX, parc. reg. „C“ č. XXX o výmere XXX m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, zapísaná na LV č. XXX všetky nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese D. nad U., obec G., katastrálne územie G., evidované Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálnym odborom.

Žalobu v časti vylúčenia z užívania nehnuteľnosti vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade a vo vzťahu k žalobcovi v 3. rade zamietla.

Žalobu v časti vypratania nehnuteľnosti a uloženie zákazu približovať sa žalobcom a v časti alternatívneho petitu vo vzťahu k všetkým žalobcom zamietla.

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade v pomere 34%.

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade v pomere 100%.

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v 3. rade v pomere 100%.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali toho, aby súd rozhodol, že žalovaný je vylúčený z užívania nasledovných nehnuteľností: stavba - rodinný dom, súpisné číslo XXX, nachádzajúce sa na parc. reg. „C“ č. XXX, zapísaná na LV č. XXX, parc. reg. „C“ č. XXX o výmere XXX m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, zapísaná na LV č. XXX všetky nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese D. nad U., obec G., katastrálne územie G., evidované Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálnym odborom, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Žalovaný je povinný vypratať nasledovné nehnuteľnosti: stavba - rodinný dom, súpisné číslo XXX, nachádzajúce sa na parc. reg. „C“ č. XXX, zapísaná na LV č. XXX, parc. reg. „C“ č. XXX o výmere XXX m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, zapísaná na LV č. XXX všetky nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese D. nad U., obec G., katastrálne územie G., evidované Okresným úradom Vranov nad Topľou, katastrálnym odborom. Žalovaný sa nesmie na vzdialenosť 30 metrov priblížiť k žalobcovi v 1. rade, v 2. rade a k žalobcovi v 3. rade. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v 1., 2., 3. rade zaplatiť trovy konania, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Alternatívne sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti žalovanému vypratať nasledovné nehnuteľnosti: stavba - rodinný dom, súpisné číslo XXX, nachádzajúce sa na parc. reg. „C“ č. XXX, zapísaná na LV č. XXX, parc. reg. „C“ č. XXX o výmere XXX m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, zapísaná na LV č. XXX. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom v 1., 2., 3. rade zaplatiť trovy konania, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žaloba bola odôvodnená tým, že žalobkyňa v 1. rade je manželkou žalovaného, žalobkyňa v 2. rade je dcérou žalovaného a žalobca v 3. rade je syn žalovaného. Žalobkyňa v 1. rade podala dňa 14.09.2015 na žalovaného trestné oznámenie z dôvodu, že žalovaný sa jej vyhrážal, že ju zabije a že im podpáli dom. Žalovaný má už dlhodobo problémy so svojou agresivitou a prejavmi násillia. Jeho prejavy sa zhoršujú pod vplyvom alkoholu. Z uvedených dôvodov bol žalovaný trestné stíhaný aj v roku 2006 a odsúdený v trestnom konaní s podmieneným odkladom výkonu trestu. V roku 2011 bol žalovaný riešený v priestupkovom konaní, kde mu bola uložená pokuta. V roku 2014 bol opätovne liečený na psychiatrii. V tomto čase bolo spolužitie so žalovaným stalo neznesiteľné. Z dôvodu veľkého strachu o život sa žalobkyňa aj s deťmi odsťahovala zo spoločného domu v obci G. do D.. Po návrate žalovaného z psychiatrického liečenia žalovaný opakovane kontaktoval žalobkyňu s žiadal ju aby sa vrátila späť domov. Žalobkyňa v 1. rade sa po naliehaní vrátila späť domov s tým, že sa dohodli, že žalovaný prestane definitívne piť a že ich dom prepíšu na ich dcéru, t.j. na žalobkyňu v 2. rade, a to z dôvodu, aby v prípade, že žalovaný znova začne piť a správať sa agresívne mali možnosť sa pred ním brániť a vyhodiť ho z domu. Žalovaný v súčasnosti nie je vlastníkom domu, nemá v ňom zriadené žiadne vecné bremeno a dom mu žalobkyňa v 1. rade umožnila užívať najmä z dôvodu príbuzenstva. Žalovaný sa vôbec nespráva tak ako sľúbil, ale naopak. Žalovaný dokázal nepiť cca 4 mesiace. Potom sa žalovaný vrátil k svojmu spôsobu života a prejavovania. Hoci sa snažil zdržať fyzických atakov, žalobkyni v 1. rade a žalobkyni v 2. rade vulgárne nadával. Naposledy sa tak udialo práve dňa 12.09.2015, keď sa žalovaný vrátil domov opitý, začal vulgárne nadávať žalobkyni a žalobkyni v 2. rade. Keď sa mu žalobkyňa snažila dohovárať a opýtala sa ho prečo znova začal piť, keď sľúbil, že piť nebude, začal kričať, že jeho nikto z domu vyhadzovať nebude a že ho radšej podpáli. Následne dvihol ruku a chcel udrieť žalobkyňu v 2. rade, no žalovaný v 3. rade zachytil ruku žalovaného. Po tomto incidente žalovaný stále verbálne atakoval žalobkyne. Následne žalobkyňa v 1. rade podala trestné oznámenie. Na základe správania žalovaného dňa 14.09.2015 podala Okresná prokuratúra obžalobu pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. j) TZ žalovaný bol taktiež vzatý do väzby. Medzičasom sa žalobkyňa dozvedela,

že žalovaný bol zatiaľ neprávoplatne prepustený z väzby. Preto majú žalobcovia obavu, aby žalovaný po prepustení nenaplnil svoje vyhrážky. Uviedli, že majú zo žalovaného veľký strach a to, že ak sa žalovaný opije, ublíži im na zdraví, prípadne im podpáli dom. Ďalšie spolužitie s ním si nevedia predstaviť.

Súd konštatoval, že žalovaný so žalobu nesúhlasil. Vo svojom písomnom vyjadrení len poukázal na to, že ho pri prevode domu oklamali a že má v dome doživotné právo bývania, ktoré mu môžu obmedziť len keď má vypité. Dcéra mu písala, že z domu nechce nič a syn, že mu je ľúto, že je vo väzbe. Na liste vlastníctva ľarcha nie je zapísaná.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa v 2. rade je vlastníčkou nehnuteľnosti, vylúčenia z užívania ktorých a ich vypratania sa žalobcovia domáhali. Jej vlastníctvo je zapísané na liste vlastníctva č. XXX katastrálne územie G.. Ide o parcelu č. XXX o výmere XXX m² a dom, súpisné číslo XXX. Právny titul nadobudnutia je darovacia zmluva, ktorá bola spísaná do notárskej zápisnice č. T., T., podľa ktorej žalobkyňa v 1. rade a žalovaný darovali dom žalobkyni v 2. rade, svojej dcére, spolu s parcelou. Obdarovaná, žalobkyňa v 2. rade, sa v darovacej zmluve zaviazala, prijala osobný záväzok, že umožní svojim rodičom bývať do konca života v rodinnom dome. Žalovaný ako darca vyhlásil, že súhlasí, aby v prípade že požije akékoľvek, i malé množstvo alkoholu, obdarovaná bude oprávnená neumožniť mu bývať v rodinnom dome a užívať darované nehnuteľnosti.

Rozsudkom Okresného súdu D. nad U. sp.zn. 13T/163/2016 bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 31.12.2015, prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 7 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 40 (štyridsať) mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho súd na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona ukladá ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2017. Podľa rozsudku žalovaný od presne nezisteného dňa v roku 2006 do 06.12.2015 v mieste trvalého bydliska v rodinnom dome č. XXX v obci G., okres D. nad U., týral svoju manželku J. G., nar. XX.XX.XXXX a svoje deti S. G., nar. XX.XX.XXXX a K. G., nar. XX.XX.XXXX, všetci trvale bytom G. XXX, okres D. T. U., a to tým spôsobom, že ich opakovane slovne napádal, vulgárnym správaním, oslovovaním a nadávkami ich ponižoval a pohrdal nimi a manželku opakovane napádal fyzicky tak, že ju sotil alebo stlačil na určitých miestach tela, hádzal po nej veci, kde takto spôsobil povrchové zranenia, ktoré si niekedy aj vyžiadali lekárske ošetrenie. Manželke sa taktiež opakovane vyhrážal zabitím a takýmto konaním v nich všetkých vyvolával strach a stres, kde jeho konanie vyvrcholilo tým, že dňa 12.09.2015 v čase okolo 21.00 hod. sa po návrate domov v rodinnom dome č. XXX v obci G., okr. D. nad U. vyhrážal manželke J. G. a dcére S. G., že ich pozabíja a že podpáli rodinný dom a všetci v ňom zhoria.

Uznesením z 05.05.2016 vydaným pod sp.zn. 3C/121/2016 bolo súdom vydané predbežné opatrenie, ktorým bol žalovanému uložený zákaz dočasne vstupovať do domu súp. č. XXX, nachádzajúceho sa na parcele č. XXX ako aj na parcelu č. XXX, zastavané plochy a nádvoría, ktoré sú zapísané na LV č. XXX, kat. územie G. a zároveň nepribližovať sa k žalobcom do vzdialenosti 30 metrov a to všetko do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.06.2016. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za to, že žaloba bola dôvodná len čiastočne. Pokiaľ sa žalobcovia domáhali toho, aby súd vylúčil žalovaného z užívania nehnuteľností poukázal súd prvej inštancie na to, že vecne legitimovanou k podaniu takéhoto návrhu bola iba žalobkyňa v 1. rade, nie žalobkyňa v 2. rade a žalobca v 3. rade, čo vyplýva z ust. § 705a Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti žalovanému nehnuteľnosti vypratať mal súd prvej inštancie za to, že táto časť žaloby je nedôvodná nakoľko v prípade obmedzenia alebo vylúčenia užívacieho práva vlastnícke, alebo iné právo ostáva zachované, obmedzuje sa len jeho jedna zložka - užívacie právo, (ius utendi) a to buď na určitý čas alebo na neurčito. V danom prípade obmedzenie užívacieho práva alebo jeho vylúčenie neznamená, že je to navždy, ak sa zmenia pomery, napr. pokiaľ ide o osobu násilníka, súd na návrh niektorého z manželov môže obmedzenie či vylúčenie z užívacieho práva zrušiť.

Uloženie povinnosti vypratať nehnuteľnosť je možné len v určitých prípadoch vlastníckych reivindikačných žalôb. Aktívne legitimovaným je vlastník nehnuteľnosti, ktorým je len žalobkyňa v 2. rade, nie žalobkyňa v 1. rade. Žalobca v 3. rade, ktorý nemá v uvedenej nehnuteľnosti žiadne vlastnícke, či užívacie právo, ten nie je aktívne legitimovaný vôbec na podanie akejkoľvek žaloby, či už vlastníckej, o vypratanie, alebo o vylúčenie z užívania. Čo sa týka vlastníčky nehnuteľnosti, t.j. žalobkyne v 2. rade, táto sa môže podľa zákona domáhať určitej ochrany svojho vlastníctva. Momentálne, čo vyplývalo

z vykonaného dokazovania žalovaný predmetnú nehnuteľnosť neužíva, je vo výkone trestu odňatia slobody, chýba tu preto právny dôvod a právny záujem. Podľa súdu prvej inštancie žaloba o vypratanie bola neopodstatnená, preto ju ako nedôvodnú čo sa týka všetkých žalobcov zamietol. Žalobu zamietol aj v časti požadovaného uloženia zákazu žalovanému približovať sa k žalobcom na vzdialenosť 30 metrov. Žalobcovia tento nárok nezdôvodnili, ani neuviedli podľa akého konkrétneho ustanovenia zákona požadujú uloženie zákazu. Poukázali len na ust. § 417 ods. 1, 2 OZ . Podľa ust. § 417 ods. 1 OZ komu škoda hrozí, je povinný na jej odvrátenie zakročiť spôsobom primeraným okolnostiam ohrozenia. Toto ustanovenie sa na danú žalobu nemôže vzťahovať, pretože hovorí o tom, že ten komu hrozí škoda bezprostredne môže primeraným spôsobom zakročiť na jej odvrátenie. Myslí sa tým priamy, skutočný reálny zásah a hroziaca škoda, nie niečo, čo môže alebo nemusí v budúcnosti vzniknúť.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 126 ods. 1, 2, § 146 ods. 1, 2, § 417 ods. 1, 2, § 705a, § 151n ods. 1, 2, 3, § 151o ods. 1, 2, § 151p ods. 1, 2, 3, 4, § 489, § 490 ods. 1, 2, § 491 ods. 1, 2.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ust. § 251, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP. Uviedol, že súd žalobe vyhovel len čiastočne, vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade pomer úspechu prepočítal, žalobkyňa mala úspech v pomere 33 %, úspech žalovaného bol 67 %, vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade žalovaný bol úspešnejší, má nárok na náhradu trov v pomere 34%, žalobcovia v 2. a 3. rade boli neúspešní v celom rozsahu, preto žalovanému priznal voči nim nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

2. Doplniacím rozsudkom č.k. 11C/175/2016-133 zo dňa 29.05.2019 súd prvej inštancie rozhodol:

„I. Vo vzťahu k žalobkyni v 1. rade ponecháva v platnosti neodkladné opatrenie vydané uznesením Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 05.05.2016 č.k. 3C/121/2016-22.

II. Vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade a vo vzťahu k žalobcovi v 3. rade zrušuje neodkladné opatrenie vydané uznesením Okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 05.05.2016 č.k. 3C/121/2016-22.“

V dôvodoch doplnacieho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na výsledok konania vo veci samej bolo potrebné rozhodnúť o ďalšom trvaní neodkladného opatrenia, ktoré bolo vydané uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou pod č.k. 3C/121/2016-22 z 05.05.2016 vo vzťahu k jednotlivým žalobcom. Nakoľko o trvaní tohto neodkladného opatrenia nerozhodol, realizoval tak doplniacím rozsudkom.

3. Voči rozsudku č.k. 11C/175/2016-70 z 26.07.2017 podali odvolanie žalobcovia, a to proti všetkým výrokom tohto rozsudku z dôvodov podľa v § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku. Žalobcovia uviedli, že sa nestotožňujú so záverom súdu a s jeho výrokmi. Všetci boli oprávnení podať žalobu vo veci samej, pretože všetci boli aj oprávnení podať návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorému súd vyhovel a poučil ich o tom, že majú podať žalobu. Všetci žalobcovia boli a sú oprávnení predmetné nehnuteľnosti užívať, žalobkyňa v 2. rade je navyše vlastníčkou. Domnievajú sa preto, že všetkým by zákon mal poskytovať ochranu pred neoprávneným násilím zo strany ďalšieho užívateľa nehnuteľnosti, t.j. žalovaného. Pri opačnom výklade, t.j. výklade ako ho predstavil súd, si nevedia predstaviť svoju ochranu v prípade ak by žalobkyňa v 2. rade a žalobca v 3. rade už nemali svoju matku, teda žalobkyňu v 1. rade, ktorá by napríklad zomrela, alebo aby s nimi spoločne nebývala, a ktorá by podľa súdu bola jediná oprávnená podať žalobu. Takýto výklad by znamenal, že právo neposkytuje ochranu iným oprávneným užívateľom. Poukázali na to, že súd nie je viazaný právnu kvalifikáciou určenou v žalobe a môže rozhodnúť aj podľa iného zákonného ustanovenia. Podľa žalobcov pri použití analógie legis bol konajúci súd oprávnený použiť ust. § 705a Občianskeho zákonníka alebo § 3 Občianskeho zákonníka, ako aj § 4 Občianskeho zákonníka. Uviedli taktiež, že sa nestotožňujú s odôvodnením súdu vo vzťahu k navrhovanému výroku o vypratání nehnuteľnosti. Vypratania nehnuteľnosti sa domáhali z toho dôvodu, že pri vylúčení z užívania nehnuteľnosti žalovaný by nemal šancu sa do nehnuteľnosti, ktorú doposiaľ užíval vrátiť a brať si z nej všetky veci osobnej povahy, ktoré potrebuje pre svoj život. Výrokom o vypratání nehnuteľnosti by sa táto situácia vyriešila, pretože žalovaný by bol zároveň povinný a oprávnený si z predmetnej nehnuteľnosti zobrať aj osobné veci, t.j. nehnuteľnosť vypratať.

Žalobcovia namietali aj nesprávnosť rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania. Mali za to, že existovali dôvody hodné osobitného zreteľa, v zmysle ktorých mal súd rozhodnúť. Žalovaný sa preukázateľne ku všetkým žalobcom správal tak, že ich fyzicky a psychicky týral, čo vyústilo až do podania trestného oznámenia. Je nespravodlivé, aby z dôvodu, že oni zo strachu o svoj život sa snažili brániť prostredníctvom štátnych orgánov a využili svoje zákonné právo, by mali teraz platiť trovy konania

tomu, kto bol príčinou celej tejto situácie. Žiadali preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby ho zmenil a žalobe vyhovel.

4. Žalobcovia podali odvolanie aj voči dopĺňaciemu rozsudku č.k. 11C/175/2016-133 zo dňa 29.05.2019, v ktorom uviedli, že odvolanie podávajú voči všetkým výrokom dopĺňacieho rozsudku. Nestotožňujú sa s právnym záverom súdu a s jeho výrokmi z dôvodov, ktoré podrobne opísali už vo svojom odvolaní proti rozsudku vo veci samej.

5. Žalovaný sa k odvolaniam žalobcov voči rozsudkom nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolania (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok č.k. 11C/175/2016-70 z 26.07.2017, ako aj dopĺňací rozsudok č.k. 11C/175/2016-133 zo dňa 29.05.2019 z dôvodov uvedených v odvolaniach, ako aj konanie predchádzajúce ich vyhláseniu, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 23.04.2020 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o neprípustnosti odvolaní v časti, vo zvyšku o ich neopodstatnenosti, s výnimkou rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania.

7. Žalobcovia podali odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku, ako aj všetkým výrokom dopĺňacieho rozsudku.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Citovaným zákonným ustanovením je vymedzený okruh osôb, ktoré môžu podať odvolanie, a to v nadväznosti na konkrétny výsledok v prejednávanej spore ako aj osobu, ktorej sa tento výsledok týka. Žalobcovia predmet konania vymedzili ako kumuláciu viacerých žalobných nárokov majúcich základ v tej istej objektívnej realite, ktorou bolo tvrdenie o potrebe ochrany ich práv voči žalovanému. Predmetné tvrdenie však nič nezmenilo na ich procesnom postavení v konaní, ktoré bolo samostatným spoločenstvom, t.j. postavením samostatných subjektov, ktoré sa môžu domáhať ochrany tých práv, ktoré im konkrétne patria a ktoré môžu vo vlastnom mene žalovať.

Ak žalobcovia podali odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku, ako aj všetkým výrokmi dopĺňacieho rozsudku bez ohľadu na ich procesné postavenie a oprávnenie vo vzťahu k tomu - ktorému výroku, znamená to, že v časti, ktorá sa ich buď netýkala, alebo v ktorej nebolo rozhodnuté v ich neprospech, bolo ich odvolanie neprípustné.

Odvolací súd preto odmietol odvolanie žalobkyne v 1. rade tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, pokiaľ totiž súd prvej inštancie vo vzťahu k nej vylúčil žalovaného z užívania nehnuteľnosti, resp. pokiaľ ponechal v platnosti neodkladné opatrenie vo vzťahu k nej do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, nerozhodol v jej neprospech, práve naopak, pokiaľ sa odvolávala aj voči tým výrokmi ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu vo vzťahu k žalobcom v 2. a 3. rade, rozhodoval o nároku, ktorý sa jej vlastných práv netýkal.

Uvedené obdobne platí o odvolaní žalobcov v 2. a 3. rade pokiaľ títo žalobcovia podali odvolanie voči výrokmi, ktorými súd prvej inštancie rozhodoval o žalobných nárokoch žalobkyne v 1. rade, išlo o nároky ktoré sa týkali tejto žalobkyne, nie ich.

Odvolací súd podľa § 386 písm. b) CSP odmietol preto odvolanie žalobkyne v 1. rade, odvolanie žalobkyne v 2. rade a žalobcu v 3. rade tak ako je špecifikované odmietajúcimi výrokmi tohto rozsudku.

8. Odvolacia argumentácia žalobcov vo vzťahu k zvyšným výrokmi, ktorými bolo rozhodnuté o ich konkrétnych žalobných návrhoch, bola skoncentrovaná na tvrdenie o dôvodoch vyplývajúcich z ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, ktoré mali spočívať v nesprávosti rozhodnutia súdu pokiaľ mal za to, že nebola poskytnutá ochrana pred žalovaným aj žalobcom v 2. a 3. rade, pritom všetci žalobcovia nehnuteľnosť, z užívania ktorej má byť žalovaný vylúčený, užívajú, žalobkyňa v 2. rade je navyše vlastníčkou. Podľa žalobcov nesprávosť spočíva aj v tom, že súd zamietol žalobu v časti vypratania nehnuteľnosti, keďže len pri vyhovení tomuto výroku by bol žalovaný oprávnený a povinný si z nehnuteľnosti zobrať osobné veci. Nesprávosť rozhodnutia sa týka aj nároku na náhradu trov, keďže bol to žalovaný, ktorý sa k žalobcom správal tak, že ich týral.

Odvolací súd posúdil relevantnosť takto vymedzených tvrdení prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale

iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strany nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením, odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie z dokazovania riadne zistil skutkový stav rozhodujúci pre posúdenie veci a právne závery, ku ktorým dospel, vychádzajú zo skutkových zistení. V rozhodnutí dal dostatočne konkrétne, aj v logickej postupnosti sformulované vysvetlenie dôvodov rozhodnutia ku ktorému dospel.

Na týchto správnych záveroch sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania, odvolací súd nemá dôvod nestotožniť sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej (§ 387 ods. 2 CSP), a preto k odvolacím dôvodom žalobcov len na zdôraznenie správnosti dodáva:

12. Žaloba je, čo sa obsahu týka, úkonom, ktorým žalobca vymedzuje subjekty, predmet a obsah žalobou začatého súdneho konania. Právom žalobcu je, vyplýva to z článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde. Žalobou môže uplatniť skutočnosti, ktorým hmotné právo prisudzuje právny význam, to či bude v spore úspešný závisí od toho, či sa logická štruktúra príčin a následkov, ktoré on sám pokladá za skutkový dôvod svojho nároku, zhoduje so štruktúrou príčin a následkov, ktoré upravuje zákon, a od toho, či tvrdené skutočnosti preukáže.

13. Podľa § 705a Občianskeho zákonníka, ak sa z dôvodu fyzického násillia alebo psychického násillia alebo hrozby takýmto násillím vo vzťahu k manželovi alebo k rozvedenému manželovi ako spoločnému užívateľovi bytu alebo k blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov alebo rozvedených manželov, obmedziť užívacie právo druhého z nich alebo ho z jeho užívania úplne vylúčiť.

14. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, o obmedzení alebo vylúčení z užívania bytu, rozhoduje súd iba na základe návrhu druhého manžela alebo bývalého manžela, iná osoba nie je osobou aktívne legitimovanou k podaniu takéhoto návrhu.

Žalovaný sa voči rozsudku neodvolal, súd prvej inštancie mal žalobu žalobkyne v 1. rade, ktorej zákon aktívnu legitímáciu priznáva, za dôvodnú, vyhovel je. Pokiaľ takúto legitímáciu zákon nepriznáva žalobkyňi v 2. rade a žalobcovi v 3. rade, bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie pokiaľ ich žalobu z uvedeného dôvodu, pre absenciu aktívnej legitímácie zamietol, zodpovedajúce zákonnej úprave a nebol preto dôvod na analogickú aplikáciu iného zákonného ustanovenia. V tomto zmysle nie sú na mieste ani úvahy o pozícii žalobcov v 2. a 3. rade pre prípad, že by žalobkyňa v 1. rade zomrela. V tomto smere ide o úvahy hypotetické, súd totiž rozhoduje na základe skutkového stavu existujúceho v čase jeho rozhodovania.

15. Pokiaľ mali žalobcovia za to, že rozsudok súdu prvej inštancie nebol správny vo výroku o vypratanie nehnuteľnosti, je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie vylúčil žalovaného z užívania v žalobe označených nehnuteľností, t.j. žalobe žalobkyne v 1. rade v tomto smere vyhovel, uvedené má rovnaké dôsledky ako vypratanie nehnuteľnosti (Najvyšší súd Slovenskej republiky 1MCdo/2/2011 z 23.05.2012). Súd rozhoduje na základe stavu, ktorý je v čase jeho rozhodovania, v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie bol žalovaný vo výkone trestu odňatia slobody, nehnuteľnosti neužíva, nebol preto, ako uviedol súd prvej inštancie, právny dôvod žalovanému ukladať povinnosť nehnuteľnosti vypratať. Odvolaciemu

súdu naviac neuniklo ani nespochybnené vyjadrenie žalovaného o tom, že žalobkyňa v 2. rade, ktorá je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti, mala žalovaného vo výkone trestu odňatia slobody navštíviť s tým, že nechce z neho urobiť bezdomovca. Uvedené tak nasvedčuje tomu, že dôvody pre vyhovieť požiadavke na vypratanie nehnuteľnosti danými neboli.

16. Napriek prezentovanému zásadnému nesúhlasu so všetkými výrokmi rozsudku, ako aj dopĺňacieho rozsudku, ďalšie právne otázky neurobili žalobcovia predmetom odvolacieho prieskumu, preto sa odvolací súd zaoberal len tými odvolacími argumentmi vo vzťahu k veci samej, ku ktorým odvolania smerovali a ktoré tak mali význam pre jeho rozhodnutie. Čo sa týka odvolania voči doplňujúcemu rozsudku, odvolacia argumentácia bola odkazom na dôvody odvolania voči rozsudku z 26.07.2017, čo sa týka výroku I. tohto rozsudku, na základe § 359 CSP odvolací súd odvolanie odmietol, čo sa týka výroku II., tento výrok bol potvrdený vzhľadom na výsledok konania vo veci samej. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo zvyšku, okrem rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, potvrdil.

17. Pokiaľ neboli relevantné odvolacie dôvody k veci samej, neplatí to pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania.

Súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanému voči žalobcom v jednotlivosti nárok na náhradu trov konania, a to voči žalobkyni v 1. rade v pomere 34 %, voči žalobkyni v 2. rade a žalobcovi v 3. rade v rozsahu 100 %.

Zo spisu však vyplýva, že žalovaný cestou svojho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré súd prvej inštancie na prejednanie veci nariadil na deň 28.06.2017, výslovne uviedol, že trovy konania neuplatňuje. Civilný sporový poriadok nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov konania zjavne neprejaví záujem. Na danú situáciu nie sú v Civilnom sporovom poriadku, ako uviedol Najvyšší súd v uznesení 7Cdo/14/2018 z 28.02.2018, ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analógia legis alebo iuris). S použitím základných princípov CSP, článku 4 ods. 2 je aplikovateľný princíp racionálneho zákonodarcu, ak si strana náhradu trov neuplatní, je v súlade s článkom 17 základných princípov CSP rozhodnúť tak, že takejto strane sa náhrada trov nepriznáva.

Ak súd prvej inštancie napriek výslovnému vyjadreniu o neuplatňovaní si náhrady trov konania žalovanému náhradu trov konania priznal, mal odvolací súd za to, že nerozhodol správne ani spravodlivo, preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch o nárokoch na náhradu trov konania zmenil (§ 388 CSP) tak, že žalovanému voči žiadnemu zo žalobcov náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal.

18. V odvolacom konaní boli žalobcovia neúspešní, nárok na náhradu trov preto nemajú, naopak, plne úspešný bol žalovaný, ktorému v zásade vznikol nárok na náhradu trov konania (v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Žalovaný bol však v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil. Odvolací súd, podobne ako pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania vychádzal zo zásady procesnej ekonomie civilného sporového konania a na základe článku 17 základných princípov CSP žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.